

ne: eandem incurunt privati c. 10. h. i. imo de iure civili plectendi sunt perpetuo exilio l. fin. C. veltigal. nov. 3. In casu 18. Bullae Coena excommunicantur, & anathematizantur omnes, qui collectas, decimas, rallas, prestantias, & alia onera Clericis, Prae- latis, & aliis personis Ecclesiasticis, ac eorum, & Eccle- starum, monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ec- clesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventus huiusmodi absque Romani Pontificis speciali, & expressa licentia imponunt; & diversis etiam exquisitis modis exigunt; aut sic imposta, etiam a sponte dantibus, & concedentibus recipiunt. Nec non, qui per se, vel alios directe, vel indirecte praedicta facere, exequi, vel procurare non verentur, cuiuscumque sint praesentis etiam imperialis, aut regali praesentis dignitatis, aut quavis etiam Pontificali dignitate insigniti &c. Et hanc excommunicationem jubentur Ordinarii per se, vel a suis subditis publica- ri, donec illi sic exacta restituerint, & de transgres- sione huiusmodi satisfecerint competenter, Clem. fin. h. r. Sub hac tamen prohibitione non continentur onera realia, quae cum fundis ad Clericos, & Religiosos per- tinent; sed haec praestanda sunt, sicut antea praestari consueverunt: quia res cum suo onere transit. Plura de his dicentur infra tit. 49. de immo. Eccl.

TITULUS XL.

De Consecratione Ecclesiae, vel Altaris.

Agitur de hac materia in sexto hoc tit. in Decreto dist. 1. de consecr. & incidenter l. q. 1. & q. 7. 1. Nota, nomine Ecclesiae hic non venire caetum fidelium, sed ipsum materiale templum, cuius consecratio, seu dedicatio est solennis deputatio ad cultum divinum, interveniente debita materia, & forma a legitimo ministro facta. Originem habet ex veteri testa- mento: & in lege nova initium sumpsit a tempore Apostolorum; licet quaedam caeremoniae a S. Silvestro Papa, aliisque Romanis Pontificibus additae sint. 2. Q. I. Quis, & quo modo consecrare possit Ecclesiam? R. I. Solus Episcopus de iure comm. est ordinarius minister Ecclesiae consecrandae, Canon. 4. d. 68. ubi talis consecratio dicitur esse actus Ordinis Episcopalis; ut proinde ab alio, quam Papa simpliciter Sacerdoti committi non possit. Valide igitur quicumque Episcopus consecrat; licite vero solus Episcopus loci, vel alius eius nomine, c. 2. h. r. secus consecrans sine licentia Ordinarii, de off. censur. in Ecclesiam, per annum a Missarum celebratione cessabit, Can. 28. Episcopi 7. q. 1. & ab exercitio Pontificalium ipso iure suspensus est, Trid. Sess. 6. c. 5. de ref. ubi non revo- catur privilegium datum Regularibus, ut, si Ordinarius humiliter requisitus, ultra quatuor menses distulerit con-secrationem, possunt a quocumque catholico Episcopo facere suas Ecclesias consecrari, quemadmodum concessit Honor. IV. Minoribus. Joannes XII. Camelitis, Paulus III. Societati Jesu, Mirand. Lez. Barbo U. J. Eccl. l. 2. c. 2. n. 33. & alii. 3. R. 2. Ritus consecrandae Ecclesiae servandus est, prout praestabitur in Pontificali Rom. & quamvis li- cita consecratio non esset, nisi die festivo inter Mis- sarum solemniam Can. 3. de consecr. d. 1. esset tamen valida die non festivo, & extra Missarum solemniam; neque repetenda, nisi aliquid substantiale omittitur, Can. 20. & 26. ibid. & c. 6. h. r. In dubio, si nulla probatio saltem ex signis appareat, a Ecclesia con-secrata sit, consecranda erit, Can. 16. de conf. d. 1. ubi ratio additur quoniam non monstratur esse iteratum, quod nescitur factum. Collocatio Reliquiarum, licet sine culpa mortali omitti non possit, non videtur ta- men esse de substantia consecrationis; licet tunc sen- tentia; adeoque in praxi sequenda id doceat cum Pia-sec. Azor. & aliis ex Can. 24. & 26. de conf. d. 1. 4. R. 3. Requisita Ecclesiae consecrandae sunt; 1. Dos sufficientis pro Ecclesiae ministerio, paramentis, & aliis necessariis, cap. 8. hoc tit. & Can. 9. de consecr. d. 1. exceptis Ecclesiae Regularium, quae ex eorum red- ditibus conservandae sunt. 2. Causa devotionis, seu cul- tus divini, non questus; ut si quis Ecclesiam edifica- ret eo fine, ut medietas oblationum ad eum pertine- ret, c. 10. d. 1. de consecr. 3. Ne Episcopus pro con-

secratione aliquid exigat; cum hoc simoniacum esset, Can. 106. statimimus 1. q. 1. licet moderatam procura- tionem recipere possit, c. 10. de Simon. Jejanium pri- dianum in Episcopo, & patrono ex sola decetia vi- detur requiri: non vero ex precepto Leonis in epis. ad Diodor.

5. Q. II. Quid juris circa benedictionem Ecclesiae? R. I. Ecclesia auctoritate Episcopi erecta, ex eius com- missionem per simplicem Sacerdotem benedici potest; cum benedictio non sit alligata Ordini Episcopali, sicut consecratio. Differunt autem haec duo non solum in ritu, & caeremoniis, sed etiam in effectu; quia consecratio inheret parietibus, etisque dirutis, perit; e contra benedictio inheret pavimento, & dirutis parietibus, manet; nisi Ecclesia auctoritate Episcopi fuisset destructa, sine spe reedificationis, Silv. Laym.

6. II. Regulares ex privilegio Leonis X. benedicere possunt Ecclesias, Altaria, & caemeteria tantum ad suum usum; quo uti possunt, maxime in casu, quo Ordinarii absunt, vel aegre benedictionem concedere volunt, compend. privil. Minor. & Societ. Jesu v. benedicere.

7. Q. III. An, & a quo consecrari debeat Altare, calix cum patena, campana, & paramenta sacra? R. I. Altare sive fixum, sive portatile, consecrari de- bet de iure communi a solo Episcopo; ita ut sine gra- vissimo sacrilegio non liceat celebrare in altari non consecrato, Can. 19. 25. 30. 31. de consecr. d. 1. c. 5. hoc tit. Et quamvis Episcopus consecrationem istam, utpote annexam Ordini Episcopali, committere ne- queat simpliciter Sacerdoti; id tamen potest Papa, ex cu- jus privilegio multi Abbates, ut Cassinenses, Cister- censes, & alii habitati sunt ad consecranda Altaria pro suis Ecclesiis; & accedente licentia Ordinarii etiam pro alienis; cum Ordinarius non det hanc potes- tatem, sed tantum restrictionem tollat; sicut Abbati indulgentem, ut alienis subditis concessans minores con- fecrari. Idem dicendum est de consecratione calicis, & patenae. Praecepto S. Silvestri Altare debet esse lapideum ex uno quadrangulati lapide factum, capax recipiendi calicem cum patena, habens sepulchrum, & sigillum, hoc est, civitatem aliquam, in qua Reliquiae SS. re- cluduntur, c. 31. de consecr. d. 1.

8. R. 2. Consecratio, & benedictio campanarum ad- solum Episcopum de iure spectat: ex privilegio vero ad Abbates, Barb. & alii. Neque suspendi debent in oratoris privati, sed in Ecclesiis, & oratoris publi- cis, cap. 10. de privil. & una tantum in Ecclesiis Mendicantium, Extravag. un. de off. censur. in. con. cui juri praevalat alicui consuetudo contraria.

9. R. 3. Paramenta ad Sacrificium Missae deservien- tia benedici debent ab Episcopo, Can. 29. & seq. de consecr. d. 1. At ex privilegio Pontifici Praelati regg. in privilegiis communicantes benedicere possunt paramen- ta ista non tantum pro suis Ecclesiis ex privilegio Leo- nis X. cui inhiuntur declarationes Sac. Congreg. sed probabiliter etiam pro Ecclesiis alienis ex privilegio In- noc. VIII. Prioribus Ordinis S. Hieronymi concessio, ut docent Rodrig. Reiff. hic n. 52. cum citr. cum in dicto privilegio dicatur, eos posse benedicere corpora- lia, vestimenta, ceteraque ornamenta Ecclesiastica ad cultum divinum pertinentia tam sui monasterii, quam etiam undecumque sint. Quae sententia firmata est praxi, & consuetudine immemoriali nostrarum regionum; cui proinde non prajudicant declarationes Sac. Congreg. imo nec Bulla Pontificia; nisi speciale men- tionem faciant consuetudinis immemorialis, cap. 1. de Constit. in 6.

10. Circa has benedictiones attendendum est sequens generale decretum Sac. Rituum Congreg. confirmatum ab Alex. VII. 27. Septembr. 1659. relati a Benedic- to XIV. Infirm. Ecclesiast. 21. circa Abbates, aliosque Praelatos usum Pontificalium habentes §. Itaque Ecclesiasticum supellectilem pro servitio duntaxat sua- rum Ecclesiarum, vel monasteriorum benedicant.

Reliqua Pontificalia extra loca ipsis Abbatibus sub- jecta, vel pro servitio alienae Ecclesiae, aut in subditis pariter alienis, etiam de licentia Ordinarii exer- cere non valeant; puta campanarum benedictiones, calicem, & similia, in quibus sacra adhibent un- ctio, nec non minorum Ordinum collationes. Ideoque sine speciali indulto pro aliena Ecclesia servitio hac

para-

peragere nequeunt; & contrasacientes puniri possunt per censuras in vim ejusdem decreti ab Episcopis tam- quam Sedis Apostolicae delegatis. Ceteri vero Praelati regulares usum Pontificalium carcentes, nec pro servitio suarum Ecclesiarum consecrare possunt ea, in quibus adhibetur Sacra unctio, ut ex ejusdem S. Cong. decretis 14. Novembr. 1615. 2. Decembr. 1616. 2. Maii 1619. 21. Martii 1620. 7. Augusti 1921. & 20. Julii 1620. &c.

10. Q. IV. Quibus casibus Ecclesia, vel altare ex- celetur, seu amittit suam consecrationem? R. I. Tunc Ecclesia censetur exccrari, dum vel tota diruitur, vel major pars parietum, aut crustorum decidit; etsi in- tento adit ex eadem materia reedificandi, Can. 20. d. 1. de consecr. nam destructa forma rei, perit illius consecratio. Nec obstat, quod navis ex eadem tabulis recompecta eadem numero censetur l. 83. §. 5. ff. de V. O. l. 98. §. 8. ff. de solut. nam Ecclesia quoad con-secrationem non comparatur navi, sed domui; licet quoad gubernium, & alios effectus eadem comparetur Can. 7. d. 40. & Can. 7. non turbatur 24. q. 3. E contra si minor pars parietum diruitur, non exccratur Ecclesia, etiam si successeve per minores partes ita re- pararetur, ut nihil maneret de muris consecratis, cap. 3. h. r. quia pars major consecrata semper trahit ad se partem minorem non consecratam; & sicut morali- ter idem exercitum, vel fluvium manet, licet diverfi mi- lites, & aquae succedant, ita quoque eadem censetur domus, aut Ecclesia, si successeve per partes reparetur: secus autem si tota domus corruiat, & reedificetur, l. 10. §. 7. ff. quib. mod. usufr. am. Similiter si Eccle- sia minor amplietur, per additionem, dummodo prio- rem formam non amittat, non exccratur; decens ta- men est, ut pars addita benedicatur.

11. II. Altare exccratur per enormem laesionem, seu fracturam, maxime in medio, per fractum sigillum Re- liquiarum de consecratione, per remotionem altaris fi- xi a sua basi, seu fructura; cum in his casibus non censetur una, eademque forma permanere: at si frac- tio sit modica, maxime in cornibus, vel si altare una cum sua basi transferatur, non censetur exccrari, c. 3. h. r. Can. 19. 20. d. 1. de conf.

12. III. Exccrato altari, non per hoc exccratur Eccle- sia; nec e contra, c. 1. h. r. ex quo explicatur Can. 24. de conf. d. 1. nam utriusque consecratio est prin- cipalis, per se stans, & non accessoria. Nec obstat, quod polluto altari fixo, polluitur Ecclesia, & e contra: quia pollutio afficit indivisibiliter totum interius corpus Ecclesiae, & omnia in eo fixa: exccratus vero afficit solos parietes, vel ipsum altare.

13. IV. Calix, vel patena tunc censetur exccrari, dum notabiliter frangitur, vel formam suam amittit; ut si pes, non rotasilis, avellatur a cuppa. Et quam- vis probabilior, & securior sententia doceat, calicem per interitum deaurationem exccrari, ut opus sit no- va consecratione; tamen opposita sententia Durandi, Coninck, Laym. Engl. & aliorum valde probabilis est, & in praxi tuta; quia totus calix consecratus tra- hit ad se superficiem de novo inductam. Vide dicta lib. 1. tit. 6.

14. Q. V. Quibus casibus Ecclesia polluitur? R. Quinque seqq. 1. Sepultura infidelis. 2. Sepultura fi- delis excommunicati vitandi, ut dixi tit. de sepult. 3. Injusto homicidio voluntario, dummodo in Ecclesia in- flicium sit vulnus lethale; etsi moris alibi sequatur, Can. 19. de conf. d. 1. c. 4. h. r. 4. Gravi vulnere inflicto cum sanguinis effusione copulativo, ita ut nec grave vulnus sine sanguinis effusione, nec sanguinis ef- fusio sine gravi vulnere sufficiat, Can. 20. de conf. d. 1. & c. fin. h. r. c. un. ed. in 6. ac proinde requiritur percussio mortaliter peccaminosa, ex qua sanguinis effusio sequatur, §. Fornicatorum, vel alia voluntaria feminis humani effusione intra ipsum corpus Ecclesiae facta; modo sit notoria notorie facti, aut juris, cit. Can. 20. & c. un. h. r. in 6. & c. 5. de adult. His iisdem modis polluitur caemeterium; cum hoc di- scrimine, quod polluta Ecclesia, censetur pollutum cae- meterium, tanquam accessorium, non e contra. Quosdi- duo caemeteria divisa sita pariete, uno polluto, alte- rum non polluitur; nisi forsan pollutio accederet un- ctio, quae utriusque caemeterii causa aperta est.

15. R. 2. Effectus violatae Ecclesiae, & caemeterii

est, quod in illa divina celebrari non possint, nec in isto cadavera fidelium sepeliri, donec reconcilientur, nisi in casu necessitatis pro viatico; tunc enim sacer- dos in Ecclesia violata, si alia non adesset, celebrare possit, Can. xi. & xxi. de conf. dist. 1. de consensu tamen Ep. S. D. p. 3. q. 83. art. 3. ad 2. Si sacer- dos celebrante, violatur Ecclesia ante Canonem, di- mittatur missa, si post Canonem, non dimittatur, Rubr. miss. rit. de defect. in minister. Ceterum si quis celebraret in Ecclesia polluta, vel sepeliret in coemete- rio, graviter peccaret, & arbitrio Ordinarii puniri pos- set sed non incurreret censuram, vel irregularitatem, cum id nullo iure statuatur.

16. Q. VI. Quomodo Ecclesia reconsecranda, aut reconcilianda sit? R. 1. Si Ecclesia exccrata fuit, non aliter consecrationem recuperat, nisi ritu ordinario, quo Ecclesiae consecratur. 2. Si Ecclesia consecrata polluta fuit, de iure comm. reconcilianda est per Episcopum, & non per simplicem sacerdotem, c. 4. q. 1. r. nisi Papa ei committeret hanc reconciliationem. Ri- tus huius reconciliationis est, quod Ecclesia aspergat aqua cum vino, & cinere, & sale juxta Pontif. Rom. benedicta per Episcopum. 3. Si Ecclesia benedi- cta polluta fuit, per simplicem sacerdotem reconciliari potest asperione aquae lustralis, etiam licentia Episco- pi non expectata, ut comm. tenet ex c. fin. h. r. ibi: aqua protinus exorcizata lavetur, ne divina laudis organa suspendantur. 4. Regulares in privilegiis com- municantes ex privilegio Leonis X. Minoribus concessio reconciliari possunt Ecclesias pollutas etiam consecr- cratas, aqua per ipsosmet benedicta, si distent ab Episcopo duobus diebus, seu octo, vel decem leucis ger- manicis; vel si Episcopus est absens, aut sedes vacet: secus si Episcopus tam procul non distet, aqua per ipsum benedicti debet, Barbof. Rodrig. Engl. Reiff. n. 27. & alii Comp. priv. Min. v. benedicere & Societ. Jesu v. Ecclesia. 5. Sola celebratione missae Ecclesia violata non reconciliatur, ut communis tenet ex c. 4. & 9. h. r. alias frustra talis forma huius reconciliatio- nis praestaretur. Oppositam tenent Saa, & de Cas- tro ex Can. 24. de conf. d. 1. sed Canon iste non agit de Ecclesiae pollute reconciliatione, sed declarat, quando Ecclesia exccrata consecranda sit. Ceterum, si quae ex parte fiant in hac reconciliatione, eas praestare debet, qui Ecclesiam violavit,

TITULUS XLI.

De celebratione Missarum, & Sacramento Eucharistiae, & Divino Officio.

Agitur de hac materia in Clementinis & Extrav. comm. h. r. in Decreto dist. 2. de consecr. & Can. 13. cum seqq. d. 5. de conf. in Tridentino sess. 13. de SS. Euchar. sess. 21. de Communione, sess. 22. de Sacrificio Missae, cum subjuncto decr. de observandis, & evit. in celebr. Missae, sess. 25. c. 4. de refer. Plena huius tituli doctrina haurienda est ex theologia, praesertim morali: ex tractatu de SS. Eucharistiae Sacramento: de ritibus, & caeremoniis in eius celebra- tione, & tract. de horis Canonis, aliisque divini officii in Ecclesia fieri solitis. Hic ea solum, quae forum Can. concernunt, breviter resolvam.

1. Q. I. In quo loco missa celebrari possit? R. 1. In Ecclesia, & oratorii publica auctoritate Ordinarii deputatis, consecratis, vel saltem benedictis in ordine ad cultum divinum, Can. 11. de conf. d. 1. ubi sub- dicitur: satius ergo est, missam non cantare, aut non audire, quam in illis locis, ubi fieri non oportet, nisi pro summa coningat necessitate, & Trid. sess. 22. in decr. de obser. in celebr. miss. v. neve pariantur pri- vatis in amibus &c. Causa necessitatis est extra hoc praecipuum, Can. 1. d. 1. de conf. ibi: absque magna necessitate: atque ita licet extra Ecclesiam missam fa- cere tempore pestis, belli, persecutionum, in longa na- vigatione, vel peregrinatione per loca infidelium, in magno concursu populi, quem Ecclesia capere non potest, vel si Ecclesia sit diruta Can. 30. de conf. d. 1. An vero infamitas personae, praesertim nobilis, sit cau- sa sufficiens, ut in ejus domo, vel camera missa cele- brari possit, saltem de licentia Episcopi, dubium est inter DD. propter decretum Clementinum, de quo mox

2. R. 2.

2. R. 2. In decreto Clem. XI. incip. *Quoniam Sancta Sancte tractanda sunt* 15. Decemb. 1703. statutur seque. I. Quod Episcopi, & his majores, etiam Cardinales, non possint extra domum propriae habitacionis in domibus laicorum missam celebrare, vel celebrari facere, seu dare licentiam, ut alius celebret, etiam prae-textu privilegiorum.

Ex Decreto Cong. Conc. relat. a Bened. XIV. in Epistola - Magno 2. Jun. 1751. ad Primatem Cr. Poloniae, hoc privilegium restrictum fuit, ut Episcopi eo nisi non possint extra domum propriae habitacionis in domibus laicorum suis in aliena dioecesi. Quo tamen uti possunt, quando occasione visitacionis, vel itineris ibi hospitio recipiuntur: vel etiam, quando sunt absentes a propria ordinaria habitacione in casibus a jure permixtis, vel de speciali S. Sedis licentia, ex declaratione Innoc. XIII. & Bened. XIII. Const. In supremo.

II. Quod Regulares, & alii quicumque sacerdotes, etiam si essent Episcopi, in oratoriis privatis, quae per S. Sedem concessa fuerint, non possint missas celebrare in diebus Paschatis SS. Resurrectionis, Pentecostes, Nativitatis Domini, & aliis solemnioribus in indulto exceptis. III. Quod, si unica missa concessa fuerit, non liceat aliam celebrare, neque illam unicam post meridiem: secus in his casibus audientes missam nullo tenore Ecclesiae praepcepto satisfacere. Inculcatur etiam sacerdotibus, ut circa facultatem celebrandi in oratoriis privatis diligenter inquirent, & de ea se optime informent.

Ex Decreto Congregat. Concil. 13. Jan. 1725. relato in mox cit. Epistola Bened. XIV. §. 18. in die Natalis Domini celebrari possunt tres Missae, etiam si in Brevis de unica tantum missa mentio fiat; dummodo in eodem Brevis indultum sit, missam celebrari posse diebus etiam concessis. Ex altero Decret. ejusdem Cong. 3. Decemb. 1740. ab eodem Bened. 7. Jan. 1741. approbato, relatoque in dicta Epistola §§. 15. & 16. in his oratoriis missa celebrari non potest, & praepcepto satisfieri, quando eidem missae actu non interest aliquis ex iis, quibus principaliter indultum concessum est. Hoc autem principaliter concessum intelligitur - his tantum, quibus Breve dirigatur, nimirum personis illis, quae a tergo ejusdem Brevis proprio nomine nuncupantur - & propterea majoris claritatis gratia mandavit Pontifex, ut in hujusmodi Brevis hac adjungatur clausula - Volumus autem quod nati, ac consanguinei, & affines praedicti unicam dictam missam, vobis quidem praesentibus, audire tantummodo; nunquam vero celebrari facere audeant - Hoc tamen Decreto non obstante, declarat - Possit missam celebrari, etiam si nulla eorum personarum praesens adsit, quae in fronte, seu inscriptione Brevis nominatur; dummodo illa praesens sit, cui in Brevis corpore nominatum, & expresse facultas tribuitur, ut possit in privato oratorio, tum, cum ipsa adsit, facere, ut missa celebretur - Item a §. 20. ad totum §. 26. declarat in his oratoriis administrari non posse sacramenta poenitentiae, & Eucharistiae, etiam extra tempus Paschale, sine Ordinariorum licentia, comprehensis etiam Regularibus exemptis.

IV. Declarat, quod per Concil. Trid. cit. sess. 22. in decr. de observ. sublatum sit privilegium in corpore juris clausum c. 30. in his de priv. quo liberaliter Praedicatoribus, & Minoribus indulgetur, ut, ubicumque fuerint, super altari viatico, seu portatili absque licentia Ordinarii celebrare valeant. Tandem Ordinarius praecipitur, ut contra transgressores procedant etiam ut Sedis Apostolicae delegati usque ad censuras. An hoc decretum cum tanto rigore receptum sit in regionibus nostris, ut neque Episcopus licentiam dare possit celebrandi in privato oratorio, affirmare non possum.

3. R. 3. Non obstante hoc Decreto Clementino, Regulares in suis oratoriis privatis intra monasterium sitis, & ad cultum divinum dumtaxat deputatis celebrare possunt missas, & seculares illas audientes satisfaciunt praepcepto Ecclesiae: ita concessit Societas Jesu Gregor. XIII. Const. incip. Decr. 1576. die 11. Febr. imo Pius IV. Canonice Regg. ann. 1565. amplius privilegium concessit, ut in cellis, seu cameris pro infirmis missas dicere possint. Sed hoc ad seculares non

debet extendi, nisi forsan ad ministrum sacerdoti servientem. Quae privilegia post Trid. data, omnibus Regularibus in privilegiis communicantibus communia, non revocantur per decretum Clem. upote loquens de oratoriis in domibus laicorum erectis; imo de oratoriis in monasterio sitis nec ipsum Trid. loquitur cit. sess. 22. in decr. Quanta cura ibi: privati in domibus, atque omnino extra Ecclesiam: monasteria enim non sunt domus private, sed publice auctoritate Episcopi erecta; nec sunt omnino extra Ecclesiam, sed nomine Ecclesiae veniunt passim in Juris de religiof. domib. tit. de immun. Eccl. c. 24. de sent. excom. in 6. &c. Aliud die de oratoriis, quae eriguntur in ruralibus, & privatis domibus Regularium: in his utique sacrificare non licet, nisi erecta sint auctoritate Episcopi.

Ita ex decreto Cong. Conc. 1. Martii 1687. relato a Card. Petra comment. ad Const. Apostol. Constit. 8. Honorii III. tom. 2. sess. un. n. 53.

Illud privilegium Societati Jesu concessum ut inter Missiones sacrificare possint super altari portatili ubique gentium ex Const. Greg. XIII. Usus 1579. die 1. Octobr. non communicatur aliis Regularibus; nisi eadem causa Missionum subfit.

Ex Epistola Bened. XIV. ad omnes Episcopos dition. Eccl. Accepimus 16. Jul. 1746. statuitur. I. Ne missa celebretur in altariibus quae careant imagine Crucifixi; hecque esse debeat, quae pendat a Cruce, non autem ita exigua; ut ipsius sacerdotis, & populi assistentis oculos pene effugiat. II. Non esse necessarium Crucifixum; dummodo hic in majori tabula altaris, vel pictus, vel calatus primam locum obineat praeter ceteris omnibus, quae in eadem tabula exprimitur. III. Non sufficere pro missa celebranda parvam Crucem cum imagine Crucifixi posita super tabernaculum, in quo asseratur Sac. Eucharistia, sed ponendam esse etiam in medio candelabrorum: servandam esse consuetudinem vigentem in qualibet Ecclesia, vel dioecesi apponendi, vel non, Crucem, dum missa celebratur in altari, ubi Sac. Eucharistia publice proficit.

4. Q. II. Quid juris circa divina apud Regulares. R. I. Regularis diebus festis, etiam eo tempore, quo missa in parochia celebratur, possunt campanas pulsare, missas celebrare, & fideles illas audiendo satisfaciunt praepcepto Ecclesiae: ita Leo X. Const. 25. & Sanctus Pius V. Const. 41. incip. Esti Mendicanti. §. 8. excepto Sabbato sancto: tunc enim prius pulsari debet campana Ecclesiae cathedralis, aut matriensis, quam alterius Ecclesiae secularis, aut regularis, ut declarat S. Congr. 1568. die 10. Octobr. Nec his obstat Trid. cit. decr. Quanta cura: dicit enim fideles monendos, & hortandos esse, ut diebus festis missam in parochia audiant; non vero ad id cogendos.

5. II. Si presbyter secularis, non ex mera devotione, sed ex aliquo titulo teneatur celebrare in Ecclesia Regularium, isti tenentur consensum dare; atque cum onere, ut presbyter suis sumptibus id faciat circa vestes, lumen &c. Si vero ibi celebrare deberet ex dispositione testamentaria, & Regularis ex rationabili causa negaret, poterit Ordinarius dare licentiam alibi celebrandi ex decr. Cong. Conc. 13. Nov. 1683. in S. Miniat.

Deberet etiam admitti, si ex mera devotione celebrare vellet, ne divinus cultus impediatur ex Const. Leonis X. Dum intra; dummodo habeat litteras testimoniales sui Ordinarii.

6. Q. II. Qua sit obligatio applicandi missas? R. I. Parochus de jure div. tenetur pro suis ovibus sacrificium missae applicare, Trid. sess. 23. c. 1. de refor. ibi: pro his sacrificium offerre: & quidem festis diebus, si tenues redditus habeat, si vero pingues, singulis diebus, quibus celebrat; exceptis illis missis, quae parochus ex officio suo, vel onere parochiae annexo, pro aliis offerre debet: ita saepius declaravit S. Cong. & Inn. XII. Const. incip. Nuper 1697. die 23. Dec. Has tamen declarationes, saltem per Germaniam restringit schma, hic nu. 106. ad illos dies non festivos, quibus parochus de statuto, vel consuetudine loci tenetur sacrificare. Sed haec limitatio, quam incidenter Romae in discursu familiari proposui, Italiam non attingit. An vero consuetudo, vi cuius parochi, etiam pingues

pingues redditus habentes, stipendia pro missis recipiant, his declarationibus praevalcat; asserere non audeo; quia verisimur in materia juris divini, contra quod consuetudo nihil operatur, c. fin. de consuetud. §. Congr. autem declaravit, quod praepceptum divinum, cuius meminit, Trid. loc. cit. obligat Parochos pro Parochianis sacrificium applicare ea cum distinctione, ut, si redditus pingues sint, singulis diebus, si vero tenues, saltem festis diebus 1688. die 10. Maii: nisi forsan ad cohortandum istam consuetudinem dicas, determinationem istam esse tantum juris humani: de jure autem divino sufficere, ut Parochus saepius per annum, saltem diebus dominicis, & festis pro ovibus suis sacrificium offerat, & dum alias obligatur Parochianis celebrare, Vide Reiff. a. n. 22. Schmalz ann. 102. & in meis Resol. Can. hic Resol. 2.

Circa hanc Parochi obligationem vide Elencho VI. n. XLIII. An vero ad hanc applicationem teneatur etiam Episcopus, cui priori jure, quam Parochus annuam cura commissus est, licet nulla de eo mentio fiat tam in decretis Cong. Conc. quam in Const. Bened. XIV. relato Elench. VI. cit. n. Lucius tamen Ferraris Prompt. Biblioth. verb. miss. art. 3. num. 11. numerat septem Auctores sententias teneri, & refert verba Anton. Naldii, quae habentur in illius Summa P. Parochus n. 19. Reverta non magis debet de jure divino obligari Parochus in hoc pro fuis ovibus, quam Praeul regularis pro suis subditis, Episcopus pro sua dioecesi, atque etiam Summus Pontifex pro universalis Ecclesiae, in quibus proportionaliter esset dicendum quod de Parocho. Quinimo Aloys. Gherardi Episc. Cornetan. extendit hanc eandem obligationem ad Episcopum nedum pro diebus festis, sed etiam pro singulis, in quibus celebrat.

Circa Praeul regularis animae erigendum est responsum Cong. Conc. ad dubium, quod iisdem verbis, quibus repetitum legitur in folio ejusdem Cong. sub die 15. Martii 1710. transcribo.

Dubium missae pastoralis, seu parochialis, & conventualis - Instante pridem de anno prope decessu Fiscali S. Cong. Visitat. Apost. coram Cong. a SS. D. N. (Clement. XI.) deputata super revisione onerum ministerii Urbis, quatenus compellerentur omnes, & singulae Ecclesiae Regularium quotidie celebrare, & applicare missam conventualem pro benefactoribus: nec non adigerent omnes, & singuli Praeuli regulares, tanquam suorum subditorum pastores, nimirum Generales, Provinciales, Guardiani, Priores, omnesque alii Superiores locales ejusdemque Ordinis, regula, & instituti offerre, & applicare Sacrificium Missae pro eorum ovibus, scilicet pro eorum Religiosis subditis; eodem proposit modo, quo pro suo populo tenentur Parochi; eadem Cong. deputata decrevit, priusquam in praemissis resolutionem caperet, exquirendum esse oraculum hujus S. Cong. Conc. quod quidem decreto approbato a SS. D. N. sub die 17. Febr. praebat anni, recurrit idem Fiscalis ad hanc S. Cong. in qua citatis Procuratoribus Generalibus Religiosorum, in Cong. dici 1. Junii ejusdem anni 1709. rescriptum prodiit - Respondebitur in casibus particularibus.

Subinde dicta die 15. Martii: citato specialiter per eundem Fiscalis Procuratore generali Ordinis S. Augustini, concordata, & proposita fuerunt decidenda haec tria dubia.

I. An P. Generalis totius Ord. Eremitarum S. Augustini, Vicarius generalis, ac omnes, & singuli Provinciales, ac Priores, seu Superiores locales, & conventuales ejusdem Ordinis teneantur Sacrificium Missae parochialis, seu pastoralis pro eorum ovibus, scilicet pro eorum regularibus subditis, offerre, & applicare? Et quatenus affirmative.

II. An, & quomodo, & quibus diebus hoc idem Sacrificium applicare teneantur.

III. An, & quomodo, & quibus diebus omnes, & singulae Ecclesiae Regularium praeiudat. Ord. Eremit. S. Augustini teneantur celebrare, & applicare Missam conventualem pro benefactoribus in casu &c.

Sed S. Cong. distulit resolutionem: ad quam nunquam amplius devenit: factis enim perquisitionibus tam me in recessibus d. Cong. Conc. tum a moderno P. Procuratore generali S. Augustini in suo archivo, nullum reperitur est monumentum datae resolutionis.

7. R. 2. Sacerdos, qui accipit stipendium sufficiens pro celebranda missa in certa Ecclesia, v. g. monasterium, regulariter tenetur missae fructum applicare pro dante elemosynam, licet dans id expresse non petierit, nisi expresse permisisset, ut Sacrificium pro alio dante stipendium applicari posset. S. Congr. 1627. die 9. Jan. apud Mattheuc, cum in tali casu esset justus titulus novum stipendium recipiendi. At contra beneficiatus, qui tenetur ad certa sacra certo loco, & tempore dicenda pro Ecclesiae, vel altaris cultu, vel solatio fidelium, sine expresse onere missam applicandi pro fundatore, probabiliter accipere potest novum stipendium, & danti missam applicare: ita Peyr. Rodriq. Turrecr. Schmalz. Diana & alii contra Gavant. Pignat. Mattheuc. & alios, docentes saltem medium fructum applicari debere fundatori: nam obligatio celebrandi in certo loco, & tempore, & obligatio applicandi missam, sunt diversae; ergo si fundator primam tantum expresse, alteram censetur omisisse. Nec obstat Decr. Urbani VIII. de celebr. miss. quia loquitur de illis beneficiatis, qui ratione beneficii tenentur missas applicare, non veto de his, qui tantum obligantur ad celebrandum in certo loco, sicut, v. g. Nicol. Spurgi Canonici duo seniores obligantur in domo Laureana singulis diebus missam hora septima cantare. Cetera, quae de stipendiis missarum hic quaeri possent, habentur in Constitut. Urbani VIII. Cum saepe innovata ab Inn. XII. Const. Nuper, quae a Regularibus suis intra annum legi debet in capitulo, aut publica mensa.

In die commemorationis omnium fidelium defunctorum potest a sacerdotibus celebrantibus applicari sacrificium ad libitum, vel pro omnibus defunctis, vel pro aliquibus tantum ex decretis Cong. Rituum 4. Aug. 1663. & 9. Decem. 1709.

Beneficiatus, seu capellanus, cui incumbit onus missae quotidie celebrandi per se ipsum, si ex diuturna infirmitate excedente quindecim dies impeditur eas celebrare, tenetur satisfacere per alium ex Decret. Cong. Conc. in Romana miss. 4. Junii 1689. & 17. Novembris 1695.

An vero praesens infirmitate, aliquando abstinere possit a celebratione devotionis, aut honestatis causa Cabasut. Jur. Can. Theoria lib. II. cap. 28. n. 9. ex cap. Significatum de prob. admin. intermissione celebratione duodecim dierum in quolibet anno: dummodo tamen, diebus, quibus pro fundatore non celebratur, abstinere pro alio celebrare puta pro se, vel suis parentibus, neque ea licita est talis intermissio, quando non habet onus per se ipsum celebrandi pro fundatore ex decreto ejusdem Cong. 18. Sept. 1683.

Ex Const. Bened. XIV. Quanta 30. Jun. 1741. colligentes missarum elemosynas, ubi haec sunt majoris elemosyna, missas vero curant celebrari in iis locis, in quibus minor elemosyna celebrari sciunt, si laici sint, incurrunt ipso facto excommunicationem a Papa reservatam; si Clerici, vel sacerdotes suspensionem eidem pariter reservatam.

8. Q. IV. An, & quomodo Missae annuae omitti, aut ad minorem numerum reduci possint? R. I. Si bona pro Missis relicta ex toto perierint absque ulla culpa Ecclesiae, monasterii, aut Praeuli, cessat obligatio eas legendi: ita comm. & saepius declaravit S. Congr. in una Forosemprom. 1687. die 7. Jun. in Monopolit. 1705. die 8. Aug. nam beneficiatus datur propter officium, c. fin. de rescript. in 6. ergo, cessante beneficio, aequum est cessare officium; sicut perempta re locata, vel non fructificante, nec emphyteuta ad Canonem, nec conductor ad praestandum mercedem obligatur, c. 3. de locat.

9. R. 2. Ex Trid. S. 25. c. 4. de refor. Episcopi in synodo dioecesana, Abbates, & Generales Ordinum in capitulis generalibus, re diligenter perfecta, pro sua conscientia reducere possunt onera Missarum ad minorem numerum, in eo casu, quo redditus diminuti, vel tenues effecti sunt: sed hodie ex cit. Constit. Urbani recurandum est ad Sedem Apostolicam.

Vide Elencho VI. n. CLX.

10. Q. V. Qui obligentur ad dicendas horas Canonicas? R. I. Clerici in sacris constituti, c. 1. 9. b. 1. 2. Religiosi professi ad chorum obligati, etiam moniales ex consuetudine. At extra chorum eos, qui sacris insigniti non sunt, non obligati ad breviarium docent.

doceat Alph. a Castro, Caramuel, & alii, licet oppositum probabilius ab aliis doceatur. Censentamen consuetudinem, que habet prolege, Religionis, attendendam esse. 3. Beneficiati quicumque, & c. fin. de reser. in 6. quia beneficium datur propter officium. Obtinens praestimoniam in vim tituli, aut pensiones Ecclesiasticas obligantur saltem ad dicendum officium parvum B. V.

13. R. 2. Beneficiati post semestre totum officium emittentes, aut indevote recitantes, privantur fructibus totius diei: matutinum omittentes cum laudibus, vel omnes horas minores, medietate fructuum, unam ex reliquis horis, sexta parte eorumdem fructuum, quos tamquam injuste perceptos in fabricas ipsorum beneficiorum, vel pauperum elemosynas erogare tenentur, etiam ante sententiam. S. Pius V. Const. Ex proximo 1571. 12. Kal. Octob. Et quamvis dispositio ista rigida videatur pro parochis, qui praeter brevitarium plura alia onera parochialia habent, nihilominus parochi in ea comprehenduntur, ut patet ex principio: Quicumque habens beneficium Ecclesiasticum cum cura, & sine cura, atque ita dictus Pontifex non aliter eis fructus beneficiorum concedit, quam sub conditione recitandi brevitarium, nisi legitima causa excusetur. De sacrificio missae vide c. 6. cum Mariba, & c. 8. In quadam h. t.

Cubatur. jnr. Can. Theor. lib. VI. cap. 14. nu. 14. cum DD. ibi cit. ex equitate assignat parochopro integra totius anni horarum recitatione quartam partem fructuum sui beneficii: Canonici vero & capellani quoviam residentie vinculo adstricti dimidiam, adeoque juxta hanc proportionem eos eximis ab onere recitationis, si omittant hanc recitationem propter reliqua onera praesentia.

Circa choro adstrictos presentes, sed una cum aliis alta voce non psallentes vide Additiones hoc eod. lib. III. tit. 4. post n. 8.

Obtinens beneficium etiam ad vitium insufficientis, omittens dictam recitationem, non excusatur a peccato, & restitutione, si scienter illud accepit, quia scit non excusatur a residentia c. Congruente 6. de Cleric. non resid. ita nec a recitatione & sibi imputare debet, si se fecerit ad tale beneficium inlicitum. Cardinal. in Clement. 1. n. 9. de celeb. Miss.

Ex decreto Congreg. Rituum 2. Sept. 1741. in A. quon. Canonici non tenentur extra chorum ad psalmos graduales, penitentiales, officium B. Virginis, & desuntorum, cum recitanda sint tantum in choro, ubi est consuetudo, & nequeunt Canonici ad illorum recitationem cogi; ubi recitari non consueverint ex decreto Cong. Conc. 28. Sept. 1754. in Motivis Alii. Unde non est attendendum decretum Congreg. Episc. & Reg. 18. Mart. 1587. prout mendose refertur a Crescino in visit. pastoral. part. 2. §. 20. contrarium sentiens, quoad officium B. Virginis, cum in eo legatur tantum - Canonici debent hortari ad recitandum in choro officium B. Virginis diebus in breviario praescriptis, non autem cogi, ubi non est solitum - Qui error in causa fuit quibusdam Episcopis litis instituta contra Canonicos, in qua ideo succubuerunt, ut videre est in folio cit. cause Motivis Alii. Est tamen etiam in choro omittentes declarantur immunes a peccato in Const. S. Pii V. Quod a nobis idib. Jul. 1568. §. 9., excepto officio B. Virginis, si veteri consuetudine illud recitari consueverit. Hac in choro recitantes varie indulgentia impertiuntur. Qua Const. impressa legitur in fronte breviarii Romani cum d. §. 9. qui etiam refertur a Bened. XIV. Instit. Eccles. 107. licet in Bullario Romano non reperitur.

Quod spectat ad tempus horarum Canonicarum recitationis vide cap. Presbyter 1. hoc eodem tit. quod licet loquatur de recitatione in choro peragenda statutis horis, potest tamen ex dispensatione Episcopi vel ex inclita consuetudine recitari matutinum cum laudibus ante subsequens post completorium diei praecedentis, ut ostendit Bened. XIV. Instit. Eccles. 107. §. 8. At vero: cum ceteroquin privata recitatio licita sit ex Theologorum opinione communiter recepta juxta notata in fine Calendarii Romani. Quoad autem spectat ad recitationem ejusdem matutini cum laudibus ante Missae celebrationem praescriptam a cit. cap. & rubrica Missalis, ex his inferunt nonnulli peccare loca

thaler quemlibet sacerdotem etiam choro non obstrictum, si Missam celebret, eo non recitato. Verum Bened. XIV. Const. Etsi Pastoralis: 6. Maii 1742. de dogmatibus, & ritibus, ab Italo Gracis tenendis, & servandis, §. 7. n. 5. nititur verbo excludente hanc gravem culpam. ibi: Et prorsus Missam celebret, officium matutinale recitare CURENT.

TITULUS XLII. & XLIII.

De Baptismo, & ejus effectu. De Presbytero non baptizato.

Tota materia hujus tituli traditur theologia praesertim morali, & videri possunt Canonice d. 4. de consecr. & Trid. S. 5. in Decr. de pecc. orig. & S. 7. de baptismo.

1. Q. I. An quis presumatur esse baptizatus? R. 1. Natus ex parentibus christianis, & fideliter inter christianos conversatus, violenter, seu certo presumitur esse baptizatus, nisi contrarium evidentissimis argumentis probetur cap. 3. in fin. de Presbyter. non baptiz.

2. II. Baptizatus ab hereticis lutheranis, calvinisticis, & aliis, qui eadem forma, & materia baptismi utuntur cum generali intentione faciendi, quod Christus instituit, praesumitur rite baptizatus, ut proinde conversus ad fidem catholicam non sit rebaptizandus, arg. Can. 48. d. 4. de consecr.

3. III. In dubio an infans, v. g. expositus baptizatus fuerit: an materia fuerit debita: an in casu insolite perturbationis omnia necessaria adhibita fuerint; & quoties rationabiliter dubitatur, non praesumitur homo baptizatus, sed sub conditione: si baptizatus non est, baptizandus erit, c. 2. h. t. quia tali conditione apposita, tollitur omnis irreverentia, quae sequi posset ex iteratione baptismi.

Non erit tamen rebaptizandus, si constat fuisse baptismum unius etiam, sive maris, sive femine de testib. & attestacione, dummodo talis testis sit, ut ei fides adhiberi praesumeri possit; aut si testetur illum qui baptizavit. Unde expositi reperiti cum chara collo suspensa, in qua scriptum legitur, jam baptizatos fuisse, si sciatur, qui eam scripsit, neque sub conditione rebaptizandi sunt ex decret. Cong. Conc. 15. Jan. 1724. relato a Bened. XIV. in Episc. ad Vicegerentem Urbis. Postremo 28. Febr. 1747.

4. Q. II. An valeant acta presbyterii non baptizati? R. Illa non valent, quae pendunt ab Ordine, ut consecratio Eucharistiae, absolutio a peccatis, administratio extreme Unctionis; cum Ecclesia defectum juris divini supplere nequeat. Cetera vero acta valent, ut collatio baptismi, cujus minister est quilibet homo; assistentia matrimonii praesentia; & omnia acta jurisdictionalia ex recepta l. 3. Barbarius ff. de off. prat. vide Can. 47. cum seqq. 1. g. 1.

TITULUS XLIV.

De Custodia Eucharistiae, Chrismatis, & aliorum Sacramentorum.

1. Q. I. Quid statuat in h. t. R. 1. SS. Eucharistia aservanda est in decenti tabernaculo Ecclesiae, ubi & Sacri liquores, sed in distincto loco, sub clavibus, lampade diu, nocturne ante SS. colluente. Secus sacerdos ea inculcudita relinquens tribus mensibus ab officio suspendendus est.

2. II. Eucharistia aservanda est in Ecclesiis parochialibus actu talibus, & non solum habitu: in cathedralibus, sed extra majus altare, ut decidit Sac. Congr. in Lucensi 1579. die 10. Febr. idem die de collegiatis: item in Ecclesiis Regularium, etiam Monialium non tamen intra chorum illarum; sed in publicis Ecclesiis, Trid. S. 25. c. 10. de Regg. E contra sine dispensatione Apostolica non potest Eucharistia aservari in conservatorio mulierum, nec in grangiis, seu domibus ruralibus Regularium, nec in Ecclesiis collegiatis secularibus, si non sint actu parochiales; neque in aliis Ecclesiis non parochialibus, ut saepe declarata.

De Consecratione Ecclesiae, vel Altaris.

claravis S. Congr. nisi forsan adesset consuetudo immemorialis, vim habens privilegii.

3. III. Circa impensas lampadis servanda est Constitutio Trident. S. 21. c. 7. de resor.

4. IV. Profana suppellectilia non sunt reponenda in Ecclesiis, c. 2. h. t. nisi casus necessitatis excuset; ut tempore hostilis incursum, incendiis &c.

Eucharistia, quae aservatur in tabernaculo, a grecis renovanda est singulis octo, vel XV. diebus ex Const. Clem. VIII. Sanctissimus - 31. Aug. 1595. a latinis vero qualibet dominica, ex decr. Cong. Episc. in Ravennatens. 6. April. 1573. & ex cap. Permittimus 57. de senten. excomm. & cit. Const. Clem. VIII. Quoad ejus publicam expositionem ex Decr. Cong. Conc. 17. Augusti 1630. relat. a Bened. XIV. Instit. Eccl. 30. non licet. Regularibus etiam in eorum propriis Ecclesiis, SS. Eucharistiae sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causa publica, quae probata sit ab Ordinario; ex causa autem privata possit, dummodo SS. Sacramentum a tabernaculo non extrahatur, & sit velatum, ita, ut ipsa S. Hostia videri non possit. Idem prohibitum est aliis quomodocumque exemptis non habentibus jurisdictionem in populum ex Decr. Congreg. Episc. in Florentina jurisdictione. 18. Maii 1696.

TITULUS XLV.

De Reliquiis, & veneratione Sanctorum.

Agitur de hac materia Can. 27. d. 50. & Can. 27. cum seq. dist. 3. de consecr. Trid. Sess. 15. in Decr. mandata.

De cultu Reliquiarum, & Sanctorum fufe agunt Theologi Polemici, quibus controversias fidei relinquunt. De ritu canonizationis, & beatificationis videri possunt Gonzal. c. 1. h. t. Barbo Fagn. Merthreuc. Petra, Ricif. Pirh. Schmalz. h. t. & diligenter relegenda, ac observanda erunt decreta Urbani VIII. quae habentur in bullar. tom. 4. Const. 39. Sanctissimus 13. Martii 1625. cum annexa declar. incip. Postmodum vero, & eod. tom. Const. 135. Caesitii Jerusalem 1634. die 5. Julii: ego paucis me in hac vasta materia expediama.

1. Q. I. Cujus auctoritate fieri debeat canonizatio, & beatificatio? R. Solum Papae auctoritate, c. 1. h. t. nam hoc est unum ex gravissimis Sedi Apostolicae reservatis. Differunt autem haec duo: quia canonizatio proponit aliquem toti Ecclesiae pro sancto colendum; beatificatio vero restringit cultum istum ad certas personas, locum, & modum colendi, prout in decreto beatificationis exprimitur. Ceterum privato cultu potest quis colere eos, qui cum publica sanctitatis opinione decedunt, cum Ecclesia non prohibeat, nisi cultum publicum.

2. Q. II. Quis possit ab Ecclesia canonizari? R. Ille solum, qui claruit virtutibus theologis, & moralibus in gradu heroico; & saltem duobus miraculis, vires naturae saltem quoad modum excedentibus; dummodo ista vite sanctitas, & miracula plenissime probentur: Gregor. IX. Const. 4. incip. Cum dicat Dominus, qua S. Antonius Patavinus reclusus est in Canonem Sanctorum. Ad canonizationem martyris sufficit plene probare martyrium materiale, seu quod causa mortem sustulissent fuerit fides catholica, vel alia virtus supernaturalis; qua non sola mors, sed causa martyris facit: & regulariter requiruntur saltem duo miracula plene probata, ut declaravit Congr. Rituum 1642. 13. Septembris.

3. Q. III. Quis modus, & ritus procedendi in canonizatione Sanctorum? R. 1. Processus non est inchoandus a S. Congr. Rr. nisi post 50. annos ab obitu Servi Dei. Ne tamen probationes pereant, interim excipi poterunt tam auctoritate Ordinarii, quam S. Congr. Ante omnia unum scripta, & libri, si quos Servus Dei scripsit, examinari debent in S. Congr. 2. Post 50. annos primum discutitur questio super non cultu, & paritione decretorum supra relatorum. Si vero cultus delatus sit, examinantur, an sit cultus immemorialis ante dicta decreta exhibitus: secus non erit locus cause introducendae. 3. Praesentantur processus Episcoporum, & litterae Principum; sequitur commissio

fio super introductione cause; qua tamen ex declaratione Innoc. XI non est signanda, nisi post decem annos, habitis iterum novis Episcoporum litteris super fama, & sanctitate Servi Dei; nisi Papa ex speciali gratia tempus istud abbreviaret. 4. Introducta causa, aperiuntur, & examinantur processus eorum promotore fidei, referente Cardinali ponente, ut sciant an ullus notabilis defectus commissus fuerit in processu super fama, virtutibus, & miraculis. 5. Si processus isti examinati sint ante lapsum 50. annorum, si quidem validi sint, obfignantur sigillo S. Congregat. nec aperiuntur, nisi post 50. annos. 6. Tum proponitur dubium: an constet de virtutibus theologalibus, & cardinalibus in gradu heroico? Et hoc discutitur primo in Congr. ante preparatoria coram Cardinali ponente; deinde in preparatoria coram S. Congreg. cum vero Confultorum; & tandem, ubi visum fuerit constare de his virtutibus, fit; congregatio coram Sanctissimo super dicto dubio, 7. Proponitur alterum dubium: an, & de quibus miraculis constat? & fit relatio miraculorum, quae a Cardinalibus non solent approbari, nisi concurrant saltem duae partes consultorum; neque a Papa, nisi concurrant fere omnes Cardinales. 8. His omnibus rite peractis, devenitur regulariter ad beatificationem; licet Papa absolute possit procedere ad canonizationem, sed non solet, nisi post beatificationem rursus pererebeat, & continuetur fama sanctitatis, & miraculorum saltem duorum. Cetera vide in locis, & DD. supra relatis.

4. Q. II. Quid juris circa publicum cultum Reliquiarum? R. 1. Reliquiae omnino novae publico cultui exponi nequeunt absque auctoritate Sedis Apostolicae, capit. fin. hoc tit. Si vero Reliquiae sunt antiquae alicujus Sancti ab Ecclesia approbati, sufficit auctoritas Episcopi eas recognoscens, & approbans, Trid. Sess. 25. in decr. & Constitut. 83. Sixti V. incip. Dominus. Si tantum transferantur ex una Ecclesia ad aliam, non indigent approbatione, sed solo examine Episcopi, an sint ille Reliquiae, quae in litteris Apostolicis, aut testimonio Episcopi continentur, ut habet communis praxis. 2. Reliquiae non approbatae non debent exponi publico cultui: cum approbatis, quia in eis non est commixtio, sicut in liquoribus, ut sacrum trahat ad se non sacrum. Si autem praesent ponantur ad ornatum, v. g. S. Crucis, dicit Sanchez id non obstat, quia tunc sola crux proponitur ad adorandum, non vero reliquiae. 3. Reliquiae antiquae, dum populo ostenduntur, non debent extrahi ex capla, ne villpendantur, c. fin. h. t. nec pretio vendi, cum hoc sit simoniacum; licet pro ornatu recte pretium petatur. 4. Privatus cultus Reliquiarum alicujus cum fama sanctitatis decedentis non censetur prohibitus; cum jura loquantur tantum de cultu publico.

Circa beatificationem, Canonizationem Sanctorum eorumque Reliquiarum cultus vide doctissimum opus Bened. XIV. de servorum Dei beatificatione.

TITULUS XLVI.

De observatione Jejuniorum.

Agitur de hac materia fufe Theologi morales, quorum doctrina adjuvatur ex Sac. Canonibus Can. 3. in Scholio, & seqq. d. 4. & dist. 41. 76. per tot. & Can. 6. cum seq. d. 3. de consecr. & Can. 16. cum seq. d. 5. de consecr. Ego hic tantum unam, & alteram questionem resolvam.

1. Q. I. Quale sit praecipuum jejunii Ecclesiastici? R. Praecipuum hoc, quatenus respicit delectum ciborum, seu abstinentiam a carnibus, est negativum seu non comedendi carnes; adeoque contra illud toties per diem peccatur quoties moraliter distinctis vicibus carnes comeduntur; ita comm. nam esus carnum in quadragesima, & aliis vetitis diebus per se prohibetur independenter a jejunio; cum etiam die Dominico in quadragesima, & generaliter adolescententibus, diebus vetitis prohibeatur. Parvitas tamen materiae, v. g. unus, vel alter bolus excusata a mortali ex benignitate Ecclesiae. At praecipuum unam refectorem sumendi, est affirmativum, dictans christiano unam refectorem dandam esse ex suppositione, si comedere velit, & confotum violatur per secundam integram refectorem; ut am-

amplius non peccet, si tertiam, vel plures integras refectiones sumas com.

2. Q. II. Quid veniat nomine carniū? R. Ex mente Ecclesie, & usu Christianorum venit omne id, quod vulgo dicitur caro, prout a piscibus distincta; nam Ecclesia prohibendo carnes prohibet alimenta solidiora, quae multum nutriunt. Unde non sunt hieatendenda regulæ, & opiniones medicorum hoc, vel illud non esse carnem existimantium; dummodo in communi existimatione habeatur pro carne, v. gr. caput, pedes, intestina, laridum, adeps, & a fortiori farcimina &c. Neque subsistit illa regula quod nomine carnis veniat caro animalium terrestrium, quæ diu extra aquam vivere possunt, vel quæ habent sanguinem calidum; nam regula ista, ut bene advertunt plerique Theologi, nullo solido fundamento nititur, & nimis laxat sanctissimum præceptum jejunii. Hinc P. Wictner, Schmalz, & alii generaliter dicunt, sine violatione jejunii neminem vesci falcis anatibus aquatilibus, & similibus animalibus, extra aquam non diu viventibus. Idem sensisse fertur Eminentissimus Cardinalis, & Archi-Episcopus Viennensis Sigismundus de Kolo-niz, qui anno 1732. pro sua Archi-Diœcesi prohibuit eum ejusmodi fulcrum diei vetito. Et merito, cum in communi existimatione caro talium avium parum, vel nihil distet a carne aliorum altitium.

Dices: 1. Fulicæ habent sanguinem frigidum. 2. Lutra, testudines, & limaces comedi possunt diei vetito, ergo & fulicæ, quæ minus nutriunt, quam lutra, aut testudines. R. Ad 1. dato, quod habeant sanguinem frigidum, per hoc non desinunt habere carnem vulgo dictam, & a piscibus distinctam. Imo alii periti exploratores asserunt, quod fulicæ sanguinem calidum habeant. Ad 2. Neg. con. nam circa luras, & limaces, & similia concilia habemus consuetudinem certam in facto esse, quæ derogare potuit legi ecclesiasticæ per c. fin. de consuet. ad circa fulicæ est consuetudo tantum a quibusdam attentata, non vero uniformiter ab omnibus introducta, & recepta; & consequenter non excusat per se a peccato. Cum ergo mul-ti damnet ejusmodi consuetudinem, tanquam ab usum sancto jejunio contrarium, hi, qui affirmant esse usum licitum, debent probare in judicio contradicto consuetudinem istam legitime istar juris fuisse introductam. Sic enim consuetudo, de cujus honestate dubitatur, probanda est, l. 34. ff. de LL.

3. Q. III. An lege universali Ecclesie in quadra-gesima prohibeatur lactinia? puta ova, butyrum, lac, & caseus. R. Affirmative: ita S. Gregor. l. re-latus in can. fin. d. 4. de jejunio quadagesimali ad Au-gustinum Anglorum Episcopum, scribens: par est, in-quit, ut quibus diebus a carne animalium abstinemus, ab omnibus quoque, quæ semeninam carnis trahunt ori-ginem, jejunemus: a lacte videlicet, caseo, & ovis. Eidem sententiæ ex antiquissimo Ecclesie usu subscri-bent DD. cum Sancto Thoma 2. 2. q. 147. ad 3. di-cente: in quolibet jejunio interdicitur usus carniū: in jejunio autem quadagesimali interdicitur univer-saliter etiam ova, & lactinia. Quo facit propo-sitio 32. ab Alex. VII. damnata: non est evidens, quod consuetudo non-comedendi ova, & lactinia in qua-dragesima obliget. Talis autem consuetudo ex origine sua est universalis pro tota Ecclesia, exceptis quibus-dam locis præsertim in Germania, ubi vel ex privile-gio, vel potius ex contraria consuetudine derogatum est generali consuetudini, & usus lactiniorum per-missus, ita fluente necessitate, eo quod defectus sit olei, ac piscium. Ab hæc communi doctrina recedit Sbogar v. jejunium. n. 10. asserens præceptum abstinendi ab ovis, & lactiniis esse speciale Italiae: sed hoc solide probandum fuisse, & non ex eo solum, quia in Germania observatur contrarium ex consuetudine particulari: nam hæc non tollit præceptum generale Ecclesie, neque ex universali facit particulare, sed tantum præcepto generali derogat in illis locis, ubi usus lactiniorum legitime introductus est. Sic præceptum negativum non celebrandi missas ante aurorum non definit esse universale per hoc, quod in Germania ante aurorum missas celebremus: & idem die de om-nibus Ecclesie præceptis, quibus per particulares con-suetudines in certis locis derogatur, cum consuetudo instar legis suum territorium non egrediatur. Tum

quia, si hoc præceptum esset speciale Italiae, S. Gre-gorius non præcepisset illud observari in Anglia, ne-que hodie extra Italiam observandum foret, quod sa-ne manifeste falsum est; tum quia canon. 56. ex Trul-lanis, qui nec rejectus, neque ut suspectus in contro-versiam unquam tractus est, expresse statuit, ut omni Dei Ecclesie, quæ est in universo terrarum orbe, u-num ordinem servens, jejunium perficiat, & abstin-eat, sicut ab omni mallabili, seu carne animalium, sic & ab ovis, & caseo, quæ quidem sunt fructus, & factus eorum a quibus abstinemus. Unde dicitur P. Sbogar male pro sua sententia citat P. Laymannum, cum is libr. 4. tr. 8. cap. 1. n. 7. expresse contrarium doceat his verbis: Discrimen illud, quod est car-nium omnibus diebus jejuniorum, & abstinencia: ovo-rum vero, & lactiniorum in sola quadagesima pro-hibeatur, est secundum legem communem Ecclesie; id-eoque in noviter ad Evangelium Christi conversis na-tionibus introducendam. Quæ doctrina sana, & rec-ta est.

4. Q. IV. An dispensatus ad carnes comedendas sit hoc ipso dispensatus ad alteram refectionem inte-gram? R. 1. Si dispensatio facta est ex causa impo-ssente, aut infirmitatis, ita ut quis probabiliter insuf-ficiens credatur ad jejunandum, dispensatus ad carnes est benigna interpretatione, censetur etiam dispensatus ad plures integras refectiones: ita Cajet. 2. 2. q. 147. ar. 8. in commentar. Less. Tolet. Laym. Bonac. & alii: nam ratio motiva fundat extensionem talis dispensatio-nis, cum petita sit ad vires debiles sustinendas.

5. R. 2. Si dispensatio facta est ex alia causa, v. g. ex nausea, & horrore, vel ex defectu piscium, dis-pensatus ad carnes, non censetur dispensatus ad du-plicem integram refectionem: ita Laym. l. c. cap. 3. n. 8. Medina, Cajet. Nav. Lessius, Reginal. Saa, Bo-nacin. & plures alii contra Azar. Filiuc. Sbogar &c. Prob. 1. Dispensatio, cum sit vulnus legis, & exorbitans a Jure communi, strictè est interpretanda, & non extendenda a casu ad casum, præsertim diversum jux-ta vulgata jura l. 14. 26. & seq. ff. de LL. c. 9. de privi-l. ergo dispensatio ad esum carniū, utpote odiosa, & juri Apostolico contraria, non debet extendi ad casum diversum, scil. duplicem integræ refectionis. 2. Præceptum negativum abstinendi a carnibus, & præceptum affirmativum sumendi unum tantum refectionem, sunt duo præcepta longe diversa, & separabilia, ut patet in Dominicis quadagesimæ, & respectu ado-lescentium, annum 21. non excedentium, ubi duplex refectione admittitur, non tamen usus carniū, ergo dis-pensatus in uno ex his præceptis, non censetur dis-pensatus in altero. 3. Ideo dispensatus ad esum car-nium non tenetur lege jejunii quoad unicam refectionem, quia abstinencia a carnibus est de essentia jeju-nii, quia sublata, tollitur præceptum jejunandi, sed hæc ratio nulla: nam de essentia jejunii non minus est uni-ca refectione, quam abstinencia a carnibus, & tamen dis-pensatus ad duplicem refectionem, non per hoc dispensari censetur ad esum carniū, & consequenter obligatus manet ad partem præcepti servandam; ergo pariter dis-pensatus ad esum carniū, tenetur lege jejunii quoad alteram partem præcepti, seu quoad unicam refectionem. Ratio est, quia in præceptis, & obligationibus moralibus, quæ habent materiam divisibilem, si præceptum integraliter servari non potest, servari debet quoad partem agentis possibilem, non attenda subtilitate metaphysica, an hoc, vel illud sit de essentia rei; cum in moralibus sepe corruat essentia totalis, & tamen obligatio remanet respectu unius, vel alterius partis, ergo dispensatus carnibus, licet corruat essentia totalis jejunii ex pluribus partibus integrata, tamen remanere potest obligatio ad unam partem servandam, nisi hæc relaxetur. Ant. prob. ab innumeris instan-tiis moralibus: 1. De essentia horarum canonicarum sunt septem horæ præfixæ, & tamen dispensatus, v. g. a matutino obligatur reliquis horis dicere. 2. Christianus obligatur sanctificare diem festum negative per om-issionem laboris servilis, & affirmative per auditio-nem missæ, & tamen dispensatus in altero non cen-setur per se dispensatus in altero. 3. Beneficiatus cu-ratus obligatur residere, & recitare breviarium, & ta-men dispensatus in uno non censetur dispensatus in al-tero, & sic in alijs passim occurrentibus. Prob. deni-

que

que hoc ultimo argumento: stat cum usu carniū præ-ceptum unicæ refectionis: nam comedentes carnem re-fectionem, aut luturam obligantur ad unicam refectionem, imo si alicubi per consuetudinem liceret vesci, v. g. volatilibus, adhuc obligatio maneret ad servan-dam unicam refectionem, quam etiam servare tenen-tur hispani, & alii populi, qui ex animalibus amos, pedes, intestina, aut alias portiones carnes comedunt uti & Germani comedentes ova in quadagesima, ergo usus carniū non tollit alterum præceptum unicæ re-fectionis, sed recte cum eo componitur. Hæc doctrina maxime procedit in casu, quo Episcopus ex causa pu-blica, v. g. defectu piscium, in tota diœcesi dispen-sat esum carniū; tunc enim solida ratio non suadet dispensationem istam trahi ad duas refectiones.

Bened. XII. in literis ad omnes locorum Ordina-rios - Non ambigam - 30. Maii 1741. & - In supra - 22. Augusti ejusd. ann. decernit. I. Dispensationem a jejunio quadagesimo, aliorumque annorum, & dierum, quibus carniū, ovorum, & lactiniorum usus est prohibitus, nemini concedendam esse sine legitima causa, & consilio utriusque medici. II. Universitatibus vero sine gravissima, & urgente necessitate, ac in casibus per Sac. Canon. statuta præscriptis, recessuris in Constit. Libentissime - 10. Junii 1745. obtenta prius quoad jejunium quadagesima Sedis Apostolice facultate tales, quoties opus fuerit. III. Nec aliter in uraque casu concedendam, quam sub his conditionibus, videlicet, ut in die concessio-nis, & non permiscendarum epularum licitarum cum interditi: quæ equidem conditiones sub gravi præcepto servandas esse, tam a concessentibus, quam ab ea venientibus, declaravit in Epistola - Si fraternitas ad Archiep. Compostella 8. Julii 1744. cuius tenorem cum omnibus declarationibus in ea contentis ad Ec-clesiam universalem extendit in cit. Constit. Libentissime. IV. Utentes facultate vesendi carnem in vesperina refectione, teneri eo vesci cibo, eaque por-tione, quibus unum servantes vestes, & meritoria conscientie. V. Teneri etiam servare horam jejunan-ribus præscriptam. VI. Epulas licitas pro iis, quibus permissum est carnes comedere, esse carnes ipsas; in-terdictas vero, esse pisces, qui tamen non interdiciuntur membris facultate adhibendi tantum ova, & lactinia. VII. Hoc præceptum non permiscendarum epularum completi dies quoque Dominicis quadagesi-males.

Juxta communiorem, & magis rationi consentaneam opinionem non est in ordinario Episcopi potestate dis-pensare in sua diœcesi, ut jejunium in ultimum bac-chanaliorem sabbatum anticipetur, quoties vigilia S. Matthie in eorumdem bacchanaliorum diem postremum incidit, at ex Epist. encycl. ejusdem Pontifi-cis ad Ordinarios Diœcesis Ecclesiæ. 30. Januarii 1751. &c.

6. Q. V. An peregrinus, v. g. Germanus, cui in sua patria licitum est ovis, & lactiniis vesci in qua-dragesima, possit istam vesci in Italia, ubi viget lex non comedendi ova, & lactinia? Affirmat Sbogar, jejunium n. 10. ex ea ratione, quia præceptum non comedendi ova in quadagesima est speciale Italiae, pe-regrini autem legibus particularibus locorum non obligantur. Bassius Verb. Lex III. n. 5. licet ex processu hæc questionem non tractet, tamen pro assertione, quod peregrini legibus particularibus locorum non ob-figentur, ponit exemplum de Germanis, quod transien-tes Italian, ovis, & lactiniis vesci possunt. Sed quia fundamentum hujus doctrinæ supra rejecti, ostendens n. 3. præceptum abstinendi ab ovis, & lactiniis in quadagesima esse universale pro tota Ecclesia, licet in quibusdam locis ei derogatum sit, ideo ad propositam questionem. R. Negative. Prob. 1. Peregrini obligantur legibus universalibus Ecclesie, ubi leges istæ vi-gent, ut expresse asserit Bassius loc. cit. & communis tenet ex c. 1. de Constit. sed lex non comedendi ova, & lactinia in quadagesima est lex universalis Eccle-siæ, ut supra n. 3. probavi; ergo peregrini hæc lege obligantur in omni territorio, ubi talis lex viget, & conf. cum vigeat in Italia, Germanus tenetur eam ob-servare. 2. Consuetudo particularis pro certo territorio introducta, præsertim si sit odiosa, & juri communi contraria, non egreditur fines territorii, sicut nec lex

particularis c. fin. de const. in 6. sed consuetudo com-medendi ova est particularis pro territorio Germaniæ introducta, estque odiosa, & juri communi contraria; ergo non egreditur fines Germaniæ, & conf. vi talis consuetudinis Germanus in transitu Italiae non potest comedere ova in quadagesima, cum sit extra territo-rium privilegium. 3. Consuetudo, vi cujus Græci comedunt carnes die Sabbati, & eodem die in quadra-gesima non jejunant, non portitur ultra eorum ter-ritorium, ut declarat Clemens VIII. Constit. 34. tom. 3. Bullar. incip. Sanctissimus Dominus 31. Aug. 1595. ubi etiam declarat, quod Græci existentes inter lati-nos, dies festos de præcepto ejusdem latine Ecclesie servare tenentur; ergo etiam consuetudo Germaniæ utpote localis, & territorialis non suffragatur Germa-nis per Italiam transluentibus, ut ibi in quadagesima ova, & lactinia comedere possint. Hinc Fagnanus, & alii Canonistæ passim docent, quod consuetudines locales de loco ad locum non sint trahende. Idem die de privilegiis localibus. 4. Tota ratio; cur peregrini non obligentur legibus particularibus locorum, est de-fectus jurisdictionis in peregrinos; sed hæc ratio cessat in nostro casu: nam Papa jurisdictionem habet in om-nes fideles, & conf. lege sua omnes obligat ubicum-que existentes, excepto illo territorio, ubi talis lex non observatur; ergo cum lex non comedendi ova sit papalis, & in Italia vigeat, obligat omnes etiam tran-scuntes in Italia existentes; siquidem lex ista neminem excipit. Ex hac doctrina sequitur 1. Quod sacerdos germanus vi consuetudinis Germaniæ non possitaliquot horis ante aurorum celebrare in Italia, nec Clerici Boemi (qui ex privilegio Boemiæ dato, vel ex diuturna consuetudine breviarium dicere possunt sub uno noctur-no per totum tempus paschale) isto privilegio locali uti possint extra Boemiam. Sequitur 2. Quod medio-lanenses extra Mediolanum existentes quatuor diebus ante Dominicam quadagesimæ jejunare teneantur, licet in patria sua soluti sint tali jejunio; & castellanus transiens per Lusitaniam non possit mote sue patriæ intestinis animalium vesci die Sabbati Sequitur 3. Quod sponsi, in quorum patria Tridentinum non ob-servatur, accedentes ad locum ubi viget Trid. invali-de sine Parocho, & testibus contrahant matrimonium; tum quia recidunt in locum gravatum tali lege; tum quia in contrahendo tenentur sequi leges loci, cum ratione contractus forum fortiantur c. fin. de for. comp. Pro hac sententia stant Medina 1. 2. q. 96. ar. 5. Henriq. & plures alii, quibus adhæret Gabriel Beatus S. J. in colleg. Rom. Theol. Moral. Prof. q. 5. de LL. n. 28.

7. Obj. 1. Ex probabiliori sententia peregrini non obligantur legibus particularibus locorum, ergo nec jure communi, si hoc in eorum patria non observatur; & ideo Doctores plerumque id exemplantur in Ger-manis, quod tempore quadagesimæ transientes Italian, ovis vesci possint. 2. Tunc aliquis obligatur legibus, dum sortitur forum loci; sed Germanus præcisè tran-seundo Italian, non sortitur ibi forum ex vulgata l. 19. §. 2. ff. de judic. ergo nec obligatur lege abstinendi ab ovis, & lactiniis. 3. Germani transcundo Italian sine ullo serupulo comedunt ova, & lactinia, atque ita ipso usu interpretantur legem commu-nem, quod eos neque extra patriam obliget ad abstinentiam ovorum, & lactiniorum tempore quadra-gesimæ. 4. Prælegium locale, solumque Germaniæ coha-rens ita intelligendum est, ut eo gaudeant omnes incolæ vere, seu physice, & fide, seu moraliter præsen-tes, seu qui in jure habentur præsentibus; sed Ger-mani præcisè transientes per Italiam, si quibus juris ha-bentur pro presentibus in sua patria, nam qui citro-versuri sunt, non censentur abesse. Trid. §. 23. c. 1. de refer. ergo: ita punctum hujus difficultatis tangit, & hoc modo privilegium locale explicat Sanchez vir in materia morali excellentis auctoritatis l. 3. de Mar. Disp. 18. nu. 7. cum alii DD. loquantur de legibus particularibus locorum, & consequenter allegari non possint pro hoc dubio concernente jus commune.

R. Ad 1. Neg. con. nam jus commune afficit om-nes fideles, & omnia loca, ubi contrarium non ob-servatur; at jus particulare afficit solum incolas in cer-to territorio existentes. Ad 2. Vicario Christi tota Ecclesia est pro territorio, & consequenter respectu le-

gis

